Elsass, 1438-1440

Quelle: https://manuscripta.at/?ID=8326
Copyright: Salzburg, Universitätsbibliothek

Est tamen sciendum / quod supremam sphaeram videlicet primum mobile circulus astronomicus nominatur zodiacus. Et dicitur a zoe / quod est vita. quoniam secundum motum planetarum / sub illo est omnis vita / cum quidem zodiacus est / 12 / gradum in latitudine / 360 / gradum in longitudine. Et sic patet quod / 80 / quia indicio zodiaco continentur / 12 / signa quorum quilibet signorum est / 30 / gradum secundum longitudinem / nam multiplicatur / 12 / per / 30 / concrescit / 360 / Nota decem signorum / patet in constipata figura. Et est sciendum / quod predicta / 12 / signa continue movent omnes planete una cum sphaera firmamenti contra motum primi mobilis / videlicet ab occidente ad orientem / ab occidente motu proprio quod predicta / 12 / signa in / 30 / annis. Nunquid in / 12 / annis Mars in / 2 / annis / Sol vero in / 365 / quilibet quilibet suas revolutiones in uno anno. Et luna quilibet suum cursum motu proprio in / 28 / diebus / 8 / horis et paulo minus. Ex dictis patet sibi ipsi quidem cursus omnium planetarum. Et tamen cum diligentia memoriae retinendum quod sic patet ex iam dictis / quilibet signorum dividitur in / 30 / partes quae gradus vocantur. Ita quilibet gradum dividitur in / 60 / partes quae minuta vocantur. Sicut etiam quilibet dies naturalis computando diem et noctem uno die naturali / dividitur in / 24 / partes / quarum quilibet prima / una hora vocatur / sicque etiam una quaeque hora dividitur in / 60 / minuta / et omnis minutum in / 60 / secunda. Et sic patet / quod dies naturalis constat ex / 24 / horis / et hora ex / 60 / minutis. Plenius autem adiuvandum sit patet ex dictis / quod zodiacus dividitur in / 12 / partes secundum latitudinem / quae gradus vocantur. Ita quod motu longitudinis zodiaci cursus una linea ecliptica nominata / subque linea dicta sol semper movetur aliquando / 5 / gradus in parte superiori et in parte inferiori / Sic vero planete quandoque movent sublimiora ecliptica / quandoque redeunt altiora ecliptica / nunquam tamen recedunt a zodiaco / quando sibi movent / cum autem in quintione solis et lune videlicet dextra luna solis / propter interpositorum lune diametralis inter nos et solem / et sic patet quod quatenus est oppositio solis nunquam deficit sua lune naturalis. Cum autem in oppositione sui plenitudine lunae luna directa movetur sublimiora ecliptica tunc fit eclipsis lune / quia propter terra diametralis